

Lucie Záluská (učo: 98745)
Radka Cacková (učo: 146351)
Jan Labohý (učo: 144166)

Minireferát – Autorské právo

Historie

Autorské zákony se u nás datují od roku 1895, ale dodnes se v nich nachází mnoho nejednoznačností.

Předměty autorského práva

1. Předmětem autorského práva jsou díla literární, vědecká a umělecká, která jsou výsledkem tvůrčí činnosti autora, zejména díla slovesná, divadelní, hudební, výtvarná včetně děl umění architektonického a děl umění užitého, díla filmová, fotografická a kartografická. Za předmět ochrany se považují i programy počítačů, pokud splňují pojmové znaky děl podle tohoto zákona; nestanoví-li tento zákon jinak, jsou chráněny jako díla literární.
2. Autorské právo se nevztahuje pouze na celek díla ale i na jeho části
3. Autorský zákon se vztahuje i na přetvoření díla (tzn. například změna názvu, spojení s jiným dílem)

Vědecké či vyučovací účely

Na užití uměleckého díla pro účely vědecké či vyučovací se autorská práva nevztahují, ale je nutné vždy uvést jméno autora název a pramen.

„... Autorovo svolení k užití díla nepotřebuje a odměnu není povinen poskytnout kdo užije uveřejněného díla v samostatné přednášce výlučně k účelům vyučovacím nebo vzdělávacím, uvede-li autora i dílo...“

„... Do práva autorského nezasahuje knihovna, archiv a jiné nevýdělečné školské, kulturní a vzdělávací zařízení, zhotoví-li rozmnoženinu díla pro své archivní a konzervační účely a půjčuje-li originály či rozmnoženinu vydaných děl (nevztahuje se na počítačové programy a audiovizuální díla)...“ Za autora audiovizuálního díla se považuje režisér.

Majetková práva

1. Majetkových práv se autor nemůže vzdát, jsou nepřevoditelná
2. jsou předmětem dědictví
3. trvají po dobu autorova života a 50(70)let po jeho smrti (různé prameny to uvádějí různě). Dílo, u kterého uplynula doba trvání majetkových práv, může každý bez dalšího volně užit.

4. Pro vydavatele:

- (a) kdo poprvé zveřejní dosud nezveřejněné dílo, k němuž uplynula doba trvání majetkových práv, vznikají majetková práva, jako by měl autor. Právo trvá 25 let od zveřejnění.

5. Autor má právo své dílo užít a udělit jiné osobě oprávnění k výkonu tohoto práva

- (a) Právem dílo užít je
- (b) užití v jeho původní podobě
- (c) přetvořit nebo jinak změnit a užít v této podobě

Autor, jehož právo bylo porušeno, může se domáhat zejména toho, aby rušení jeho práva bylo zakázáno, následky porušení odstraněny a poskytnuto mu přiměřené zadostiučinění. Vznikla-li porušením práva závažná újma nemajetkové povahy, má autor právo na zadostiučinění v peněžité částce, pokud by se přiznání jiného zadostiučinění nejevilo dostačujícím; výši peněžitého zadostiučinění určí soud, který přihlédne zejména k rozsahu vzniklé újmy, jakož i k okolnostem, za nichž k porušení práva došlo

Mail od OSI

Vážená slečno Lucie,

k Vašemu dotazu bychom předně rádi zdůraznili, že jsme ochranná autorská organizace, která zastupuje autory hudebních děl, tj. hudební skladatele a textaře a hudební nakladatele, proto je při užití hudby z nosičů zapotřebí ošetřit ještě práva výrobců a výkonných umělců (org. INTEGRAM – www.intergram.cz tel. 224 819 072.)

Podle §35 AZ, Sb. č. 121/2000 (odst.2,3) do práva autorského nezasahuje škola nebo školské zařízení, užije-li nevýdělečně ke své vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole.

Pouze v případě dalšího komerčního užití (např. festivaly, distribuce, prodeje VHS,DVD apod.) je nutné získat souhlas vlastníka práv.

Archivní hudba: hudební dílo, které bylo vytvořeno dříve a výrobce filmu jej chce zařadit do svého filmu (i v případě, že není použita původní verze, ale skladba je nově nahraná) – jedná se o tzv. synchronizaci, tj. souhlas autora hudby (příp. autora zhudebněného textu či nakladatele) s tím, že jeho dílo bude zařazeno do vyráběného AV díla.

Při užití hudebního díla, které v případě synchronizace nespadá pod kolektivní správu OSA (např. dílo nakladatelsky vázané, dílo zahraničního autora) zavazujete se uhradit autorskou odměnu za oprávnění k výkonu práva užít dílo (synchronizační licenci) dle požadavku vlastníka práv.

Užití archivní hudby autorů zastupovaných OSA: synchronizační souhlas uděluje buď OSA, anebo přímo konkrétní autor či nakladatel (autoři s tzv. synchronizační výjimkou) viz sazebník – www.osa.cz.

Archivní hudba autorů zastupovaných v zahraničí: synchronizační souhlas uděluje buď přímo zahraniční autor či nakladatel, ve většině případů pak český subnakladatel. Finanční požadavky závisí na příslušném majiteli autorských práv, a tudíž nelze sdělit jejich výši.

Další užití hudby v rámci hotového filmu (promítání filmu veřejnosti kina, festivaly, prodej zvukově obrazových nosičů s filmem VHS, DVD, vysílání v TV, zveřejnění na internetu) je vždy ošetřeno licenční smlouvou mezi OSA a konkrétním uživatelem (provozovatelem kina, festivalu, distributorem VHS, DVD, televizním vysílatelem, internetovým providerem).

Vzhledem k tomu, že dokumentace skladeb je vedena podle skladatelů a textařů, nelze jen podle interpreta identifikovat skladby. (pro informaci www.allmusic.com).

S pozdravem Lenka Nováková

Školské dílo

Omezení práva autorského ve prospěch školských zařízení

Autorský zákon upravuje ve prospěch školských zařízení následující omezení – výjimky z práva autorského, na základě kterých může toto zařízení za podmínek stanovených autorským zákonem užít předměty ochrany (autorská díla, výkony výkonných umělců atd.) bez souhlasů autorů a ostatních nositelů práv a bez placení odměny:

1. §31 – Citace

Podle §31 písm. c) do práva autorského nezasahuje ten, kdo užije zveřejněné dílo v přednášce výlučně k účelům vědeckým nebo vyučovacím či k jiným vzdělávacím účelům. V každém případě je nutno uvést autora (pokud nejde o anonymní dílo) nebo jméno osoby, pod jejímž dílem se dílo uvádí na veřejnost, dále název díla a pramen

2. §35 – Užití díla v rámci školního představení

Podle §35 odst. 2 do práva autorského nezasahuje ten, kdo nevýdělečně užije dílo při školních představeních, v nichž účinkují výlučně žáci, studenti nebo učitelé školy nebo školského či vzdělávacího zařízení. Výjimka se vztahuje na případy, kdy žáci (studenti) či učitelé sami předvádí nějaké dílo (divadelní hru, píseň, zpívají, doprovázejí na hudební nástroj, apod.). Je nutno přiměřeně uvést autora díla, název díla a pramen. Výjimka se vztahuje na autory a na výkonné umělce.

3. §35 odst.3 – Užití školního díla pro vnitřní potřebu školy

Do práva autorského nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nevýdělečně ke své vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školské dílo). Je nutno přiměřeně uvést autora díla, název díla a pramen.

4. §37 odst. 1 – Rozmnoženina pro archivní a konzervační účely

Do práva autorského nezasahuje školské, vzdělávací a kulturní zařízení, zhotoví-li rozmnoženinu díla pro své archivní a konzervační účely. Taková rozmnoženina nesmí být použita k jinému než archivnímu či konzervačnímu účelu. Výjimka platí pro autory, výkonné umělce, výrobce zvukového záznamu, výrobce zvukově obrazového záznamu i pro vysílatele.

Shrnutí nejdůležitějších bodů (týkajících se autorských práv a školního díla)

- pokud školské zařízení užívá nevýdělečně předměty ochrany (autorská díla, výkony výkonných umělců zaznamenané na zvukové či zvukově obrazové záznamy, tyto záznamy jako takové či vysílání nebo záznamy vysílání, v

rámci školní výuky či vzdělávání, je takové užívání kryto zákonnou licencí podle autorského zákona a školské zařízení nemusí žádat příslušné nositele práv o souhlas k takovému užití ani platit odměnu.

- V případě, že dochází k užití (nejčastěji zvukových záznamů) mimo rámec školní výuky (viz např. veřejně přístupné akce jako karnevaly, diskotéky, soutěže apod., rovněž tak různé kursy pořádané sice ve školní budově ovšem mimo rámec školní výuky, zpravidla výdělečně a někdy i jinou institucí než školským zařízením apod.), pak se je jedná o běžnou veřejnou produkci, ke které je nutno mít svolení všech nositelů práv a platit odměnu! Osobou povinnou platit odměny nositelům práv při užití děl ve veřejných produkcích je provozovatel (pořadatel) takové veřejné produkce.
- Kromě OSY ale existuje i skupina jiných kolektivních správců, kteří zastupují jiné skupiny nositelů práv a školská zařízení s nimi smlouvy uzavírat běžně nebudou: jde o Dili, která zastupuje zejména autory literárních děl, včetně scénaristů, dále filmové režiséry a výtvarníky děl audiovizuálně užitých, dále OOA-S a Gestor, zastupující autory výtvarných děl.
- V našem případě, protože filmový festival je klasifikován jako přehlídka závěrečných prací předmětu PV113, a tudíž je to součástí výuky se vztahuje osvobození z placení poplatků, protože tato produkce není považována za běžnou veřejnou produkci. Je ale samozřejmě potřeba uvést autora a zdroj.
- Pokud se jedná o použití anime jakož i jiného obrazového materiálu, tak to by mělo být také v pořádku protože všechny paragrafy hovoří jak o zvukovém, tak i obrazově zvukovém záznamu.

Použité zdroje

[1] <http://www.sbirka.cz>

[2] <http://www.skolaonline.cz/scripts/detail.php?id=3294>